

Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Władysława Broniewskiego w Białymstoku

PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI KRYZYSOWEJ

Rok 2023/2024

Opracował Zespół ds. zarządzania w sytuacjach kryzysowych w SP 5 im. Władysława Broniewskiego w Białymstoku

Spis treści

Procedura postępowania wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły	2
Procedura powiadamiania o zakłóceniu toku lekcji	3
Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia	4
Procedura postępowania w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły	5
Procedura postępowania w sytuacji kradzieży na terenie szkoły	6
Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej)	7
Procedura postępowania w przypadku podejrzenia że uczeń na terenie szkoły jest pod wpływem: alkoholu, narkotyków, dopalaczy lub innych substancji psychoaktywnych	8
Procedura postępowania w przypadku zachowania autodestrukcyjnego ucznia	10
Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej	11
Procedura postępowania w sytuacji aktów cyberprzemocy	14
Załącznik 1- Działania interwencyjne (Lista sprawdzająca)	18

Procedura postępowania wobec aktów wandalizmu na terenie szkoły

1. Zgłoszenie aktu wandalizmu do nauczyciela dyżurującego lub wychowawcy.
2. Niezwłoczne powiadomienie dyrektora/wicedyrektora szkoły przez nauczyciela lub wychowawcę.
3. Wychowawca wyjaśnia okoliczności zajścia i szacuje straty.
4. Wychowawca powiadamia rodziców i pedagoga szkolnego.
5. Wobec ucznia stosuje się sankcje zgodne ze statutem szkoły.
6. W szczególnych przypadkach powiadamiana jest policja, decyduje dyrektor/wicedyrektor.
7. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dzienniku wychowawcy.

Procedura powiadamiania o zakłóceniu toku lekcji

Poprzez zakłócenie toku lekcji należy rozumieć wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację zajęć dydaktycznych i wychowawczych (wulgarne zachowanie w stosunku do rówieśników, nauczyciela, głośnie rozmowy, spacerowanie po sali, brak reakcji na polecenia nauczyciela).

1. Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na normalną realizację lekcji, wysyła on przewodniczącego samorządu klasowego z informacją do pedagoga/psychologa szkolnego, a w przypadku gdy go nie zastanie, do sekretariatu szkoły. Sekretariat zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania dyrekcji o zaistniałej sytuacji.
2. Nauczyciel uczący może również skorzystać w tej sytuacji pracownika niepedagogicznego obsługującego dane piętro. Pracownik ten zobowiązany jest do udzielenia nauczycielowi pomocy.
3. Pedagog/psycholog szkolny zobowiązany jest do udania się do sali wskazanej przez nauczyciela i ustalenia przeszkadzających uczniów, a w razie konieczności do zabrania ich z sali lekcyjnej do odrębnego pomieszczenia np. do gabinetu pedagoga lub w uzasadnionych przypadkach do gabinetu dyrektora/wicedyrektora.
4. Pedagog/psycholog szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania w zależności od popełnionego wykroczenia.
5. Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole, na wniosek pedagoga wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu.
6. Jeżeli uczeń w rażący sposób złamał zasady, pedagog/psycholog powiadamia dyrektora/wicedyrektora szkoły, wzywa rodziców do natychmiastowego przybycia do szkoły.
7. Jeżeli przyczyną zakłócenia toku lekcji były przypadki określone w innych procedurach postępowania, należy postępować według tych procedur.
8. Nie należy zakłócać toku lekcji innym nauczycielom (np. wychowawcom, których uczniowie aktualnie popełnili wykroczenie).
9. Nauczyciel po lekcji zapisuje uwagę w dzienniku elektronicznym.

Procedura postępowania nauczycieli w przypadku agresywnego zachowania ucznia

1. Nauczyciel obserwujący takie zachowanie ma obowiązek podjęcia próby przerwania go, używając perswazji słownej lub fizycznej.
2. Powiadamia wychowawców uczniów o zdarzeniu.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem w obecności nauczyciela – świadka zdarzenia (zidentyfikowanie ofiary, agresora, świadka, ocena zdarzenia, wyciągnięcie wniosków).
4. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia sporządza notatkę (opis zdarzenia, osoby uczestniczące, sprawca, poszkodowany), przechowuje ją w teczce wychowawcy.
5. Wychowawca informuje rodziców o zaistniałej sytuacji.
6. Wychowawca zgłasza sprawę do pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora/wicedyrektora szkoły.
7. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem i dyrektorem/wicedyrektorem szkoły uzgadnia sankcje w stosunku do sprawcy zdarzenia w oparciu o statut szkoły.
8. Wychowawca przekazuje rodzicom w formie pisemnej lub ustnej informacje na temat zastosowanych wobec ucznia konsekwencji.

Procedura postępowania w sytuacji bójki między uczniami na terenie szkoły

1. Nauczyciel obecny przy zajściu wydaje nakaz natychmiastowego zaprzestania bójki, w razie potrzeby rozdziela uczniów przy pomocy innego nauczyciela lub pracownika szkoły.
2. W przypadku obrażeń na ciele, niepokojącego stanu zdrowia ucznia, nauczyciel w pierwszej kolejności powiadamia dyrektora/wicedyrektora szkoły i pielęgniarkę, pielęgniarka powiadamia pogotowie ratunkowe.
3. Nauczyciel powiadamia wychowawcę i pedagoga, wychowawca rodziców ucznia poszkodowanego.
4. W przypadku braku obrażeń i niepokojących objawów nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga/psychologa, którzy przeprowadzają rozmowę z uczestnikami bójki.
5. Wychowawca klasy wraz z pedagogiem przekazują informację dyrektorowi/wicedyrektorowi szkoły, sporządzana jest notatka ze zdarzenia.
6. Pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem, w szczególnych wypadkach Policję lub Sąd Rodzinny.
7. Wychowawca zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów.
8. Wobec uczestników zajścia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.
9. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w teczce wychowawcy.

Procedura postępowania w sytuacji kradzieży na terenie szkoły

1. Poszkodowany uczeń zgłasza kradzież nauczycielowi, wychowawcy, pedagogowi, dyrektorowi lub pracownikowi szkoły.
2. Następuje wyjaśnienie okoliczności zajścia kradzieży:
  - w przypadku kradzieży przedmiotów o znikomej wartości sytuacja wyjaśniana jest między poszkodowanym a wychowawcą.
  - w przypadku kradzieży wartościowych przedmiotów o zajściu informowany jest dyrektor/wicedyrektor szkoły i pedagog.
3. W każdym przypadku kradzieży wychowawca informuje rodziców obu stron zajścia oraz pedagoga.
4. Wychowawca lub pedagog powiadamia kuratora sądowego, jeśli ten sprawuje opiekę nad uczniem.
5. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia zobowiązany jest do sporządzenia notatki z zajścia i przechowywania jej w dzienniku wychowawcy.
6. W szczególnych przypadkach (decyduje pedagog lub dyrektor/wicedyrektor) powiadamiana jest Policja lub Sąd Rodzinny.
7. Wobec winnego ucznia stosuje się kary zapisane w statucie szkoły.

Procedura postępowania w przypadku żałoby po śmierci ucznia (za wyjątkiem śmierci samobójczej)

1. Działania uprzedzające:
  - omówienie procedury postępowania na forum Rady Pedagogicznej,
  - omówienie tematyki stresu, traumy, żałoby, reakcji typowych dla stresu pourazowego na forum Rady Pedagogicznej.
2. Działania interwencyjne:
  - a. dyrektor/wicedyrektor i pedagog informują nauczycieli, wychowawców,
  - b. pedagog przypomina zasady dyskusji z uczniami, uwzględniając elementy odreagowania na godzinach wychowawczych, innych lekcjach,
  - c. wychowawca informuje uczniów na forum klasy,
  - d. dyrektor stwarza możliwość uczestniczenia w ceremoniach pogrzebowych.
3. Działania naprawcze:
  - a. wychowawca ocenia potrzeby, monitoruje stan psychiczny uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, zwraca uwagę na uczniów, u których stwierdza się szczególnie ostry lub chroniczny przebieg reakcji,
  - b. wychowawca konsultuje sytuację z pedagogiem, pedagog zasięga opinii specjalistów np. z PPP,
  - c. pedagog ułatwia kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego.

Procedura postępowania w przypadku podejrzenia że uczeń na terenie szkoły jest pod wpływem: alkoholu, narkotyków, dopalaczy lub innych substancji psychoaktywnych

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, dopalaczy, bądź innych środków psychoaktywnych powinien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły, pedagoga, pielęgniarkę szkolną.
4. Kieruje ucznia do gabinetu pielęgniarki szkolnej /pedagoga, dyrektora/ lub wzywa pielęgniarkę do sali lekcyjnej.
5. Nauczyciel wskazany przez dyrektora szkoły jest obecny z uczniem do momentu przyjazdu odpowiednich służb, rodziców.
6. Dyrektor szkoły, pedagog, bądź inny nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe w celu stwierdzenia przez lekarza stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej. O przewiezieniu ucznia do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
7. Dyrektor szkoły/pedagog/wychowawca powiadamia rodziców/opiekunów prawnych, których zobowiązuje do niezwłocznego przybycia i odebrania ucznia ze szkoły/szpitala/policji.
8. Jeśli rodzice/opiekunowie prawni odmówią odebrania dziecka, dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji.
9. Kiedy uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzienia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób, a podejrzewany jest o zażycie substancji psychoaktywnych wzywa się policję i pogotowie ratunkowe. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
10. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń /przed ukończeniem 18 lat/ znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła

ma obowiązek powiadomienia o tym sąd rodzinny lub policję /specjalistę ds. nieletnich/.

11. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

12. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia sporządza raport z postępowania w formie notatki służbowej.

13. Pedagog podejmuje działania profilaktyczne: wskazuje odpowiednie instytucje pomocowe.

Procedura postępowania w przypadku zachowania autodestrukcyjnego ucznia

1) Nauczyciel, a także każdy pracownik szkoły, który zaobserwował u ucznia zachowania autodestrukcyjne, powiadamia o sytuacji pedagoga/psychologa szkolnego.

2) Pedagog/psycholog ma obowiązek:

- poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji kryzysowej,
- w razie potrzeby zaprowadzić ucznia do pielęgniarki w celu udzielenia mu pomocy medycznej, a w przypadku poważniejszego zagrożenia zdrowia, w porozumieniu z dyrektorem wezwać pogotowie,
- przeprowadzić rozmowę z uczniem, w miarę możliwości zdiagnozować przyczyny zaistniałej sytuacji i określić formy oraz zakres pomocy,
- zaproponować uczniowi udział w zajęciach specjalistycznych na terenie szkoły – indywidualnych lub grupowych – zgodnie z określonymi potrzebami,
- skontaktować się z rodzicami/ opiekunami i umówić się na rozmowę w celu poinformowania o autodestrukcyjnych zachowaniach dziecka. Pokierować rodziców do specjalistów poza szkołą, w celu diagnozy i terapii.
- poinformować o ustaleniach wychowawcę klasy.

3) Uczeń otrzymuje propozycję wsparcia pedagogiczno-psychologiczne na terenie szkoły.

Procedura postępowania w przypadku próby samobójczej

A. Postępowanie w przypadku stwierdzenia u ucznia zachowań wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

1) Nauczyciel, pracownik szkoły, który zwrócił uwagę na zmiany w sposobie codziennego funkcjonowania ucznia lub został o nich powiadomiony (np. przez uczniów, rodziców), zobowiązany jest niezwłocznie poinformować wychowawcę klasy/ pedagoga, o zaobserwowanych sygnałach ostrzegawczych

2) Wychowawca i pedagog podejmują kolejne działania:

- angażują pozostałych specjalistów szkolnych (psycholog, socjoterapeuta) do współpracy w zakresie diagnozy i poprawy emocjonalnego funkcjonowania ucznia,
- otaczają ucznia szczególną opieką, organizują indywidualne wsparcie psychologiczne i pedagogiczne na terenie szkoły,
- monitorują stan psychiczny ucznia pod kątem zaobserwowania ostrych kryzysów psychicznych (depresji, przedłużającego się stresu) oraz jego sytuacji rodzinnej i edukacyjnej,

3) Psycholog szkolny:

- podejmuje indywidualną pracę wspierającą i korekcyjną z uczniem,
- podejmuje współpracę z rodzicami ucznia i regularną wymianę informacji na temat jego funkcjonowania i kondycji psychicznej,
- w razie potrzeby, przy utrzymujących się problemach, kieruje ucznia i rodziców do poradni specjalistycznych.

B. Postępowanie w przypadku powzięcia informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo - informacja od ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych

1) Każdy pracownik szkoły, który otrzymuje informację że uczeń zamierza popełnić samobójstwo ma obowiązek powiadomić o tym fakcie dyrektora szkoły, pielęgniarkę oraz psychologa/pedagoga.

2) Do zadań powiadomionych osób należy:

- zaopiekowanie się uczniem, nie pozostawianie go samego, przeprowadzenie w bezpieczne miejsce,
- poinformowanie o zaistniałej sytuacji i zagrożeniu rodziców, przekazanie dziecka pod ich opiekę,
- zobowiązanie rodziców do zapewnienia dziecku wsparcia medycznego i psychiatrycznego,
- po zakończeniu działań interwencyjnych zaplanowanie dla ucznia długofalowej pomocy psychologicznej na terenie szkoły lub poza nią.

C. Interwencja w przypadku wystąpienia próby samobójczej na terenie szkoły

1. Osoba, która została powiadomiona o próbie samobójczej ucznia lub była świadkiem zdarzenia niezwłocznie informuje o sytuacji dyrektora szkoły, pielęgniarkę oraz psychologa/pedagoga. W razie potrzeby pielęgniarka w porozumieniu z dyrektorem szkoły wzywa pomoc – Pogotowie Ratunkowe, Policję, Straż Miejską.

2. Psycholog/pedagog jest zobowiązany podjąć następujące działania interwencyjne:

- jeśli to możliwe, przeprowadzić ucznia w bezpieczne / ustronne miejsce i zapewnić mu opiekę oraz wsparcie psychiczne,
- zebrać wstępne informacje o okolicznościach zdarzenia i dokonać oceny dalszego zagrożenia(ewentualna potrzeba hospitalizacji dziecka),
- zadbać, aby interwencja przebiegała spokojnie i dyskretnie,
- powiadomić rodziców/opiekunów o zdarzeniu,
- zadbać o ochronę ucznia i innych osób przed dodatkową traumą związaną np. z kontaktami z mediami.

3. Po zakończeniu działań interwencyjnych członkowie psycholog/pedagog zobowiązany jest:

- podjąć próbę zmobilizowania rodziców/opiekunów do udzielenia dziecku wsparcia i zapewnienia bezpieczeństwa oraz zachęcić do skorzystania z fachowej pomocy psychiatryczno-psychologicznej,
- rozpocząć pracę profilaktyczną z uczniami mającymi kontakt z osobą, która podjęła próbę samobójczą, a także z rodzicami/opiekunami uczniów (ze szczególnym zwróceniem uwagi na możliwość wystąpienia objawów stresu pourazowego),
- poinformować uczniów o miejscach, w których uzyskają pomoc w sytuacji kryzysu (adresy ośrodków, numery infolinii i telefonów zaufania),
- w przypadku kontaktu mediów ze szkołą, podjąć działania zmniejszające ryzyko wystąpienia dodatkowej traumy u uczniów.

W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa Dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.

Pedagog, psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej pozostałym uczniom szkoły.

Procedura postępowania w szkole w sytuacji cyberprzemocy

Cyberprzemoc rozumiana jest jako przemoc z użyciem technologii informacyjnej i komunikacyjnej. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy – osobą zgłaszającą fakt prześladowania może być poszkodowany uczeń, jego rodzice, inni uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły lub inna osoba dorosła.

2. Ustalenie okoliczności zdarzenia – wszystkie przypadki przemocy powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.

a. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel nie będący wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.

b. Pedagog szkolny wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia – ustalić okoliczności, tożsamość sprawcy i ewentualnych świadków oraz zaplanować dalsze postępowanie.

c. Na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy z pedagogiem i wychowawcą współpracuje nauczyciel informatyki.

3. Identyfikacja sprawcy – w wykryciu sprawcy cyberprzemocy mogą pojawić się trudności, ponieważ wielu sprawców posługuje się „skradzioną tożsamością”, wykorzystując telefony innych uczniów, profile w serwisach społecznościowych, ich konta pocztowe itp. do wysyłania wiadomości bądź zamieszczania krzywdzących materiałów.

a. W identyfikacji sprawcy mogą pomóc:

☐ świadkowie – inni uczniowie odwiedzający „obraźliwe” strony mogą posiadać informacje na temat ich autora, mogą też zidentyfikować numer telefonu komórkowego sprawcy, jeśli nie jest on zastrzeżony,

b. Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów. Do podjęcia takiego działania zobowiązuje administratora serwisu art. 14 Ustawy z dnia 18 lipca 2002 roku o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

4. Zabezpieczanie dowodów.

a. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil, kopia wpisów.

b. Z tak zebrany materiał powinny zapoznać się wszystkie zaangażowane w sprawę osoby: dyrektor i pedagog szkolny, rodzice, a wreszcie policja, jeśli doszło do złamania prawa.

c. Sposoby zarejestrowania dowodów cyberprzemocy:

Telefon komórkowy – nie kasować wiadomości, zapisywać wszystkie zarówno tekstowe, jak i nagrane na pocztę głosową w pamięci telefonu.

Komunikatory – niektóre serwisy pozwalają na zapisywanie rozmów. Można również np. skopiować rozmowę, wkleić do dokumentu Word lub innego edytora tekstu, zapisać i wydrukować. Strony serwisów społecznościowych, www – aby zachować kopię materiału, który widzisz na ekranie, wciśnij jednocześnie klawisze Control (Ctrl) i Print Screen, a następnie wykonaj operację „Wklej” w dokumencie Word.

Czat – podobnie jak w przypadku stron www, jeśli chcesz zachować kopię materiału, który widzisz na ekranie, wciśnij klawisze Control i Print Screen, a następnie wykonaj operację „Wklej” w dokumencie Word. Możesz też po prostu wydrukować interesującą cię stronę.

E-mail – wydrukuj wiadomość, prześlij ją do nauczyciela lub pedagoga, który zajmuje się ustaleniem okoliczności zajścia. Zachowanie całości wiadomości, a nie tylko samego tekstu jest bardziej pomocne, ponieważ zawiera informacje o jej pochodzeniu.

5. Sporządzenie dokumentacji z zajścia.

a. Pedagog szkolny zobowiązany jest do przeprowadzenia rozmów ze sprawcą, poszkodowanym, ich rodzicami i świadkami zdarzenia oraz do sporządzenia stosownej notatki służbowej. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział, opis ustalonego przebiegu wydarzeń, podpisy.

b. Rozmowa przebiega w obecności świadka (np. wychowawcy).

c. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis itp.).

6. Współpraca szkoły z policją i sądem rodzinnym.

Większość przypadków cyberprzemocy nie wymaga powiadamiania sądu rodzinnego czy policji i powinna być rozwiązywana przy użyciu dostępnych w szkole środków wychowawczych.

a. Istnieją jednak sytuacje, gdy konieczne staje się zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego, a mianowicie:

- jeśli rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania,
- gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania pedagogiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądaných rezultatów,

Powiadomienie sądu rodzinnego następuje na drodze pisemnej przez dyrektora szkoły na wniosek pedagoga i wychowawcy.

b. Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści itp.) powinny zostać bezwzględnie zgłoszone na policję. Zgłoszenia dokonuje dyrektor szkoły.

Schemat działania

Ujawnienie przypadku cyberprzemocy

Rozmowa z ofiarą cyberprzemocy (wsparcie, porada)

Ustalenie okoliczności zdarzenia (zebranie , zabezpieczenie dowodów,
ustalenie w miarę możliwości sprawców)

Powiadomienie dyrektora , pedagoga

Analiza zdarzenia

Powiadomienie rodziców poszkodowanego ucznia o zdarzeniu, działaniach
szkoły, porada i pomoc, spisanie notatki

Powiadomienie Policji , Sądu Rodzinnego

DZIAŁANIA INTERWENCYJNE (Lista sprawdzająca)

Osoba odpowiedzialna za kontakt z rodzicami ucznia:	
Zadanie	Wykonanie
Zebranie informacji od SZRK na temat zaistniałego zdarzenia i ustalenia informacji, która ma zostać przekazana rodzicom uczniów poszkodowanych	
Przygotowanie nr kontaktowych rodziców uczniów poszkodowanych	
Zorganizowanie ewentualnego wsparcia dla poszkodowanych uczniów (psycholog/pedagog/pielęgniarka)	
Zorganizowanie ewentualnego wsparcia psychologicznego dla rodziców poszkodowanych uczniów- kontakt z poradnią PP i innymi instytucjami pomocowymi	
Wykonanie telefonów wraz z sekretarką szkolną	